

# **SYSTRAR, BRÖDER & ANDRA PROBLEM**

**KALLE LIND**

BOKFÖRLAGET FORUM

## Mannes och Anjas våning, Slottsstaden, julafton 2023

Redan när han vaknade kände Manne trycket över bröstet och när gästerna började välla in i våningen var det som om någon höll händerna runt hans luftstrupe. Först kom svärfar och svärmor och den väldiga dobermannen Knutte som en svart skugga efter dem och strax därpå Anjas morbror änkemannen och så Anjas båda bröder och den extra lyckade broderns schweiziska fru och deras tre barn i varsin påfrestande ålder.

Svärmor ställde sig omedelbart att klä om granen. Svärfar behövde en platta för att värma glöggen och placerade sig som en kloss framför spisen där Manne hade två grytor och två stekpannor igång. Barnen följde med Lovis in på hennes rum och påbörjade en tävling i att prata mest och gällast.

Manne försökte se det positiva. Gästerna gjorde trots allt Anja på soligt humör. Hon hade varit stressad hela december, faktiskt hela hösten, ända sedan hon fick det där filmjobbet i Köpenhamn som visade sig innebära tolvtimmarsdagar och sexdagarsveckor. Kommit hem sent på kvällarna med en pappersbunt under armen som skulle gås igenom till morgonen efter. Uttryckt konstant dåligt samvete över att Lovis försummades och påtagligt missnöje varje gång Algot hade pappavecka och låg och tog upp plats i våningen.

Anja var det bästa Manne visste, men hon gav honom ibland en känsla av maktlöshet. Han hade försökt hjälpa henne, gått ner i tjänst för att kunna hämta Lovis och laga henne näringsriktig mat, sett till att våningen varit städad när Anja kom hem så att hon inte skulle behöva snubbla på Algots kvarglömda grejer, försökt läsa av vad som fattades henne och vad hon behövde. Tidigare samma morgon hade han fångat in henne, kysst hennes ljuvliga amorbåge och påmint henne om att julen är fridens högtid. Hon hade blivit irriterad över att han smakade snus och att hans mustasch stacks.

När hennes familj anlände var det som om hon hade en dimmer kopplad till sig. Hon sken upp och blev den anslående charmiga och älskvärda varelse Manne en gång lärt känna, stolt moder, älskad dotter, omsvärmad sällskapsmänniska. Hennes morbror frågade ut henne om hennes jobb och alla lyssnade andäktigt när hon beskrev en genomsnittlig dag i filmfabriken, roligt, gripande, fullt av iakttagelser och anekdoter. Hennes pappa påminde henne om alla videofilmer hon gjort med sina väninnor på mellanstadiet och hennes mamma hävdade att hon redan då vetat vad Anja skulle bli.

Manne gled försiktigt ut till förberedelserna i köket. När ingen syntes till messade han med Minna, väl avvägda formuleringar där han noga lät bli att nämna Anja och ännu noggrannare undvek ämnet Algot. Minna var inte bara hans storasyster utan också hans externa dåliga samvete. Det hände att hon kallade Manne simp och toffel och ryggradslös och Manne hade aldrig lyckats formulera några övertygande motargument.

Han skrev förstås till Algot också och önskade en synnerligen god jul till sin välartade son. Efter att ha överlagt med sig själv under hela förmiddagen klämde han också iväg ett sms till sin pappa: "Grattis på födelsedagen och god jul." Kanske blev det lite väl personligt och utlämnande, men lite fick man bjuda till i juletid.

Tjugo över ett gick han ut till de övriga i mottagningsrummet, det salsliknande utrymmet där man förväntades hålla mottagningar. Det var Anjas mamma som börjat kalla det så, helt utan ironi. Sedan hade Anja fortsatt att kalla det så, med en nyans av ironi som blivit allt svagare för varje gång ordet upprepats. Manne harklade sig och kungjorde för församlingen att maten stod serverad i köket. Repliken fick inte riktigt hugg förrän Anja sa samma sak.

Nio vuxna och fyra barn slog sig ner runt köksbordet och Knutte lade sig på golvet precis bakom Mannes stol. Manne försökte redogöra för vad som fanns i kärlen, men överröstades av svärfar som först skulle dra igång den traditionsenliga visan ”Vi sätter oss till bords”. När den väl var avsjungen berättade svärmor länge och väl om grönkålen hon gjort och sedan var det tydligen varsågod för Manne hann inte säga något mer innan alla börjat lägga upp på faten och berömma grönkålen.

Det pratades. Anjas mamma och morbror på sin ädelskånska, hennes pappa domaren med grammatiskt korrekta meningar, brodern som pratade tyska med sin fru, den andra brodern som bodde i Stockholm och hade slipat bort malmöitiskan, och inte minst den ständigt tjatrande lilla Lovis – alla tyckte de sig ha något att säga. Alltid en välgrundad åsikt, alltid en infallsvinkel på litteratur och teve och utvecklingen i Ukraina, och så hela tiden hänvisningar till människor från det välmående villasamhälle där Anja och hennes bröder vuxit upp. Alla tedde de sig så självklara, som om det var deras köksbord och inte något som Manne hade betalat och kört hem och baxat upp i våningen.

Efter den tredje bordsvisan följde den traditionsenliga harangeringen av Anjas farmor, tydligen en fantastisk kvinna, som en gång introducerat alla dessa särskilda julseder och som dessvärre gått bort året innan Manne och Anja träffades.

”Jag hoppas att ni en dag” – svärmor svepte med blicken mellan Anja och hennes bröder – ”ska prata lika varmt om mig som vi pratar nu om er farmor!”

”Det kan du vara fullkomligt övertygad om!” sa hennes man.

Svärfar hade ett speciellt sätt att titta på sin fru: tindrande som ett barn, förtjust som en förälskad femtonåring. De hade levt ihop i fyrtiofem år och han verkade varje dag betrakta henne genom samma rosafärgade hornhinnor. Manne kom på sig själv med att fånglo på samma sätt på Anja.

”Hur är det med din mamma?”

Manne ryckte till när han förstod att frågan var riktad till honom. Det var svärmor som undrade. Hon sa alltid så: ”din mamma”. Som om hon på de elva år Manne och Anja varit tillsammans aldrig lagt Gunillas namn på minnet.

”Det är nog bra”, sa Manne och märkte hur han började klia sig i bakhuvudet. ”Hon har väl fortfarande inte vant sig vid pensionärstillvaron. Men hon är engagerad i en massa föreningar och sånt så hon fyller sin tid.”

”Föreningar?” sa Anjas morbror. ”Som Rotary?”

”Nej, snarare Amnesty. Och diverse klimatorganisationer och Palestinagrupper.”

Morbrodern hade inga följdfrågor och i och med det var ämnet Manne uttömt.

Efter lunchen följde Kalle Anka. Medan Anjas familj bänkade sig framför storbildsteven i mottagningsrummet intog Manne köket. Han sköljde varje gaffel noga innan han ställde ner den i maskinen. En mjuk och glittrig Anja kom ut till honom, ställde sig bakom honom och lutade sitt huvud mot hans axel.

”Fantastisk mat, Mannemannen! Som väntat.”

”Tack, min duva.”

Hon smekte honom utanpå skjortärmen och han kände underarmshåren erigeras.

”Och tack för att du stått ut med mig under hösten. Jag vet

att jag vill för mycket ibland och jag ser verkligen att du gör vad du kan för att hjälpa mig. Tro inte annat.”

”Jag hjälper dig med glädje så länge jag vet vad du vill ha hjälp med.”

”Och jag säger det igen: jag är verkligen tacksam för att vi kan ha julen här. Du märker ju hur mycket den betyder för oss.”

”Jag fattar verkligen. Inga problem.”

Han plockade fram stålullen och började gnugga gjutjärns-grytan. I ögonvrån såg han hur hon betraktade honom.

”Du glömmer inte att visa dig lite för min familj också? Så att det inte ser ut som om du gömmer dig här ute?”

”Nej nej, jag är snart klar här.”

”Annars kan vi ta grytorna imorrn.”

”Då ska vi till Minna.”

”Mmm. Men inte förrän på eftermiddagen väl?”

Han stannade handen med stålullen.

”Det är ju sant. Jag låter dem vara så länge.”

Hon log, gav honom en hastig kyss på kinden och lämnade köket. Han sneglade på hennes rygg när hon upplöstes i dörröppningen och kände hur det dunkade till i honom.

Han lät grytorna stå halvdiskade i hon och tog sats för att joina de där självsäkra människorna som flockades i hans hem. Först bara byta snus och kolla mobilen. Minna borde vid det här laget ha inkommit med åtminstone tio nya syrligheter från sitt firande med deras mamma och sin dotter Elvira. Han frös i rörelsen när han såg sms:et från sin son på skärmen.

Allegubben: ”Här e piss. Mamma e körd i huvet.”

Manne kunde inte annat än att sätta sig och stirra på det där meddelandet om och om igen. Helvete. Nu var det kris igen. Antingen hade Algots själv ställt till det, på sitt klumpiga truliga tonårsvis, eller så var det hans mamma som spårat ur. Manne visste allt om Algots mammas utbrott, det var ingen slump att Minna en gång döpt henne till Sjörovarjenny. Han

kunde se dem framför sig, Alle och Jenny och hennes båda andra dampungar och någon ny tillfällig styvpappa, i den där miljonprogramslägenheten som de tillfälligt flyttat till för åtta år sedan. Förmodligen hade Sjörövarjenny fått något psykbryt på de små och så hade det skrikits och gråtits och så hade väl Algot fräst något målbrottsmumligt och samlat ihop sina långa lemmar och runnit in på sitt rum.

”Jaså, här sitter du och glori i din sardinburk!” sa svärfar snapsfryntligt när han anträdde köket.

”Ja, jag skickar några julkhälsningar till min son . . .”

”Har du nycklarna till vinden?”

Manne lade snabbt undan mobilen och försåg svärfar med nycklarna till det vindsförråd som för dagen tjänade som omklädningsrum. Svärfar berättade att i år skulle minsann Anjas storebror för första gången agera tomte. Ett förtroendeuppdrag hade gått i arv och ett nytt kapitel skulle skrivas i familjekrönikan. Manne sade sig vara spänd av förväntan.

Han smög ut till lilla toan och rev fram mobilen igen. Skrev till sin son: ”Älskling, du måste förstå att din mamma har det jobbigt just nu. Hon vill bara väl.” Han tryckte på pilen och satt en stund och glodde på skärmen. Han ville inte riktigt förena sig med de övriga i mottagningsrummet innan han fått svar från Alle. Satt där i sin ensamhet och kliade sig frenetiskt i bakhuvudet.

Det skulle ju inte bli så här i år. Det tyckte han faktiskt att han blivit lovad. Han hade bett Algot att försöka gilla läget även om hans mamma skulle bli upprörd under julfirandet. Han hade till och med messat med Sjörövarjenny och fått försäkrat för sig att allt var under kontroll. Nu var inte rätta läget för känslor och utspel och hormonlynniga snart-sexton-åringar, inte nu när Rydénarna skulle få fira sin efterlängtnade högtid.

Efter en stund reste han sig trots allt upp från stolen. I samma

ögonblick han tryckte på spolknappen spottade han tankspritt ut sin snus. När vattnet bytts ut i skålen låg påsen ensam kvar och guppade på ytan. Det var det värsta Anja visste att komma in och hitta hans kvarlämningar. Han lade en halv rulle papper som tyngd och spolade och spolade tills alla spår var borta.

En sista gång kollade han mobilen. Minna hade rapporterat igen om Gunillas tjatighet och Elviras präktighet. Från Algot ingenting. Manne lämnade lilla toan med tryck över bröst och hals. I mottagningsrummet hade julklappsutdelningen fortfarande inte dragit igång.

”Barnen har lekt av sig inne på Lovis rum”, sa svärmor. ”Och PG och pojkarna har varit ute och bajsat Knutte.”

Ordvalet skickade en rysning genom Manne. Han log mot svärmor medan han försökte slita blicken från ringmuskeln som gapade under Knuttes svans.

”Och så väntade vi ju på dig!” fortsatte svärmor.

”Tack, det var omtänksamt”, sa Manne.

Telefonen brände i fickan men han lyckades låta den ligga kvar. De Rydéniska julreglerna tillät inga mobiler, undantaget givetvis för fotografering och instagrammande. Manne letade efter en ledig plats bredvid Anja eller Lovis i soffan, men hittade bara en jämte sin svärfar. Han klämde sig ner, tog en fesljummen julöl från bordet framför sig, drog igång ett försiktigt samtal om balansen mellan malt och humle och försökte på alla vis utstråla trivsel.

Det dunkade på ytterdörren och barnen varvade upp sig till tomteläge. Anjas storebror gjorde entré i lösskägg och sprängfylld jutesäck och undrade med osäker gammelmansröst om där fanns några snälla barn. Fyra intensiva stämmor intygade att så var fallet. En ritual drog igång, med rim och gissningar och påbjuden hänförelse över varje öppnat paket, som brukade pågå till långt efter midnatt.

Plinget från Mannes byxficka lyckades på något vis tränga

sig igenom den allmänna kakofonin. Varenda Rydénare iakttog honom när han smugglade upp mobilen.

Allegubben: "Jag skiter i detta."

Det var allt där stod. Manne stirrade intensivt på meddelandet, om och om igen.

"År det nån som önskar god jul?" undrade svärmor.

"Förmodligen Minna", sa Anja. "Hon messar typ trettio gånger om dan."

Manne reste sig utan att se på Anja. "Det är från Algot. Jag måste nog ringa honom."

"Hälsa god jul från oss!" sa svärmor. "Vi väntar med klapparna tills du är färdig!"

Manne girade runt Knutte och gick in i Algots rum, det som Minna kallade Harry Potter-skrubben. Stängde dörren om sig. Brydde sig inte om att tända. Tryckte på "Allegubben" på skärmen och hörde honom svara. På bakgrundsljudet lät det som om han satt på en buss.

"Det gick inte att vara där längre", sa Algot. "Helt lökigt. Mamma är helt fucking psycho."

"Så vart är du på väg nu?"

"Kan jag inte komma hem till er?"

Manne var tyst lite för länge.

"Alltså, du vet . . . Anjas familj är här. Och julen är väldigt viktig för dem. Så jag vet inte riktigt om det funkar . . .", sa han. Trycket över bröstet ströp tillgången på ord.

Det var tyst på andra sidan luren. Manne kunde identifiera sorlet från andra busspassagerare och något som kunde vara Algots andning. Sedan hörde han Algots röst mot trumhinnan. Hans ende son, hans förstfödde, hans kött och blod och ansvar, sa med tjock målbrottsröst: "Skit i det då."

Det sa klick och Manne stod länge i dunklet och tittade på en död lur.

## Minnas lägenhet, Möllevången, samma julafton

Det dröjde lite drygt tjugotvå minuter in i måltiden innan stämningen blev spänd. Det var förmodligen rekord. Så länge hade de aldrig lyckats låta bli att irritera varandra förr.

Minna stod som vanligt för värdinneskapet, det vill säga hon valde porslin och bakgrundsmusik, medan hennes mamma och dotter delade på matlagningen. Gunilla grumsade förstås en del över Elviras veganskinka, men det var bara godmodigt mormoderligt gnabb och inget som betydde något egentligen. Och visst kom det någon anmärkning på att Minna köpt en ny pepparkvarn trots att den gamla nästan fungerade, men det där var sådant Gunilla sa mest av gammal vana.

Det var när de kom in på karlarna i sina liv som det först blev spänt och sedan blev ännu spändare.

De satt kring Minnas köksbord, det som hon fyndat på en konkursutförsäljning och sedan målat med linoljefärg efter ett tips i danska *Bo Bedre*. I höjd med att Minna och Gunilla svepte andra snapsen kunde Minna se det: hur det där vemodiga, självömkande draget kom krypande över Gunillas mun. Minna visste vad det betydde. Nu skulle de behöva prata om Staffan.

Det var kanske oundvikligt, han råkade fylla år just på julafton, men fortfarande fanns det inget som gjorde Minna på sämre humör än att prata om sin pappa.

”Staffan blir väl sjuttiofem idag va?” sa Gunilla, som om hon just kom att tänka på det.

”Ja, han ska som vanligt sno uppmärksamheten till och med från Jesus”, sa Minna.

”Jesus föddes på juldagen.”

”Jag vet. Det har du sagt varenda gång jag dragit det skämtet, i hela mitt liv.”

”Har ni gratulerat honom?” fortsatte Gunilla.

Minna sa nej och Elvira sa ja och när även Viran drogs in i samtalet blev det ännu mer spänt. Vädjande och besvikna och trotsiga blickar skickades fram och tillbaka över bordet. Minna kramade öglaset framför sig. Allt som gällde Staffan, exakt allt, var infekterat.

”Ska han ha stort kalas?” sa Gunilla och försökte låta artigt nyfiken.

”Ja, på fredag”, sa Elvira.

”Hemma hos dem?” sa Gunilla.

”Nej, *hon* har hyrt nåt hotell i Västerås och bjudit in hela hans liv”, sa Minna.

”Inte mig”, sa Gunilla.

”Nej, just där går gränsen”, sa Minna. ”Enligt den Hedenskogska tideräkningen börjar Staffans liv exakt i det ögonblicket han flydde från oss.”

Gunilla såg ännu mer slokörad ut. Minna hatade den minen. Det var trettio år sedan Staffan flydde och fortfarande lät det på Gunilla som om det hände förra veckan.

Minna hatade att hennes mamma, den robust osentimentala Gunilla Jansson, en gång låtit sig knäckas av en sådan patetisk halvfigur som Staffan Hedenskog. Hon hatade att bli påmind om att Staffan flytt, inte bara från sin fru, utan också från sina barn. Hon hatade att de satt där och pratade om Staffan som om han fortfarande var relevant och inte bara ett diffust minne från en annan och sämre tid. Hon hatade allt som gällde Staffan

och en gång hade hennes terapeut till och med lyckats få henne att säga att hon hatade Staffan.

”Ska ni åka upp?” sa Gunilla.

Elvira blängde anklagande på Minna medan hon svarade:

”Jag åker med Manne och hans familj. Mamma vill inte.”

”Det vill inte Manne heller egentligen”, sa Minna. ”Men han tycker det ser illa ut om han inte kommer.”

Elvira skakade på huvudet.

”Du vet väl inte vad Manne vill?”

”Jo, det vet jag.”

Elvira tystnade. På just den punkten visste hon att Minna hade rätt. Var det något Minna hade koll på så var det vad Manne ville. Det fanns inget ämnesområde hon hade bättre koll på än sin lille dummebrors känsloliv. Hon kunde vakna på nätterna av att Manne snyftade till på andra sidan Malmö, hon kunde känna på lukten och på mils avstånd hur han mådde. Hon visste det bättre än han själv och hon visste att han visste att hon visste. De hade suttit ihop sedan begynnelsen, ibland som ett skydd, ibland som ett hinder. Som ett brytningsfel, brukade Minna tänka, något som man knappast önskar sig men lär sig att leva med.

Fortfarande ville Elvira inte ge sig.

”Alltså, det är din pappa och min morfar och han fyller ändå sjuttiofem . . .”

”Visst. Förra året fyllde han sjuttiofyra. Och för några år sen fyllde jag fyrtio och jag kan inte minnas att han uppvaktade mig.”

”Du bjöd ju inte honom!”

”Han kunde ha skrivit upp sin dotters födelsedag någonstans i kalendern.”

Elvira blev tyst igen och verkade lika dyster som Gunilla i en hastigt instiftad tävling om vem som kunde lägga mest sordin på julstämningen. Det var som om Elvira aldrig kunde sluta

hoppas på att Minna och Manne någon gång skulle försonas med sin pappa. Hon fick väl ursäktas med att hon var arton och naiv. Hon trodde att det gick att rädda världen från ondska och undergång också.

Gunilla riktade sig till Minna. "Du håller fast vid beslutet att aldrig åka till Västerås igen?"

Minna nickade. "Inte sen Brigittes fyraårsdag."

"Är det så länge sen? Det måste ha varit på nittiotalet?"

"Tolfte augusti -96."

Gunilla tittade storögt på Minna. Minna kunde inte avgöra om hon var chockad eller imponerad.

"Man kan inte säga annat än att du är principfast."

"Säger du det? Och var kan jag ha fått det ifrån?"

Gunilla log snett och det var i alla fall bättre än den där hållögda uppsynen hon haft nyss.

"Ja ja, bara du inte bojkottar för min skull", sa hon. "Jag har naturligtvis inga synpunkter på om du och Manne vill fira er pappa. Han må ha varit en förbannad tölp mot oss, men för Elviras skull. Och för Algots och Lovis ..."

"Jag skulle inte besöka den förbannade familjen under pistolhot!" sa Minna. "Jag hävdar barnets rätt ..."

"Du är snart fyrtiofyra!" sa Elvira.

"Jag är barn till Staffan. Och jag hävdar barnets rätt att inte ha några skyldigheter mot sin förälder."

Elvira gjorde en ironisk grimas.

"Jag ska komma ihåg det", sa hon.

"Det är jag rätt säker på att du redan har koll på", sa Minna.

Hon dök ner i sin öl och såg i ögonvrån hur Gunilla och Elvira utbytte blickar, blickar som sa: "Nu är hon sån igen."

Minna insåg det själv: hon borde inte vara så här barnslig och oresonlig och hugga på allt de sa. Hon var en usel värdinna i detta nu, hon borde kunna dra in taggarna, hon var ju äntligen på ett bra ställe, hon hade slickat färdigt såren efter skilsmäs-

san, hon hade nyss träffat en man, en vidunderlig, drömlig man, hon borde sluta ögonen och tänka på honom och låta julefriden breda ut sig över sällskapet.

Men det var som om hennes mor och dotter turades om att trycka på hennes knappar. Elvira fortsatte den där satans övertalningskampanjen som pågått sedan hon lärt sig prata:

”Allvarligt talat, mamma, kan du inte följa med för vår skull? De har ju lagt festen så att alla ska kunna fira jul som vanligt . . .”

”Det var ju hänsynsfullt av dem”, sa Minna. ”Men jag har bättre saker för mig på fredag.”

”Vadå?”

”Jag har planerat in en sprängdiarré.”

”Minna, snälla . . .”, sa Gunilla i mun på Elvira som sa: ”För helvete, mamma!”

Minna log nöjt åt sin egen grovhet. Den hade fått önskad effekt: den förhatliga födelsedagsfesten försvann från dagordningen och allt återgick till det nästan normala. Minna hällde upp tre snapsar fast Elvira sa nej tack, beordrade botten upp och kände bröstkorgen fyllas med värme. Gunilla förstod att det var dags att byta ämne.

”Har du hört nånting från Manne idag då?”

”Bara några hundra sms under förmiddagen.”

”Har de det bra?”

”Bra? Manne har det väl aldrig bra? Han har samma ångest som alltid på jul. Går väl runt och ber sina svärföräldrar om ursäkt för att han tar upp plats i sitt eget hem.”

”Julafton är väldigt viktig för Anjas familj”, sa Elvira. Nu var hon stött och skulle sturskt gå i försvar mot allt som Minna råkade ha invändningar mot.

”Ja, det är ju annars en högtid som passerar obemärkt förbi i resten av samhället”, sa Minna.

”Du fattar vad jag menar”, sa Elvira. ”De har sina speciella traditioner och så.”

”Den där grejen att de ger varandra särskilda gåvor som de slagit in i speciellt omslagspapper? Har de nån särskild röd-klädd gubbe som lämnar över dem också?”

”Minna, snälla”, sa Gunilla.

”Varför har du så mycket synpunkter på hur Manne firar jul?” sa Elvira.

”Det har jag inte”, hävdade Minna. ”Om bara han själv hade trivts så hade jag varit tyst.”

”Du vet väl inte om Manne trivs?”

Minna höjde menande på ögonbrynen och Elvira tystnade igen.

”Ärligt talat skiter jag i hur Manne mår”, sa Minna. ”Han mår väl exakt så bra som han får för Isprinsessan. Det är Algot jag bekymrar mig för.”

”Firar inte han hos Jenny i år?”

”Jo, på Isprinsessans initiativ.”

”Vadå?” sa Gunilla. ”Har Anja uttryckligen förbjudit Algot att fira jul hos dem?”

”Hon behöver inte säga nåt. Manne läser henne på blicken. Alle matchar inte möblerna i mottagningsrummet.”

Gunilla och Elvira såg på varandra och verkade överväga hur mycket rätt de skulle ge Minna.

”Du är lite hård i dina omdömen”, sa Gunilla.

”Säger du det? Och var kan jag ha fått det ifrån?”

Gunilla muttrade lite och såg ut att söka efter ännu ett nytt samtalsämne, något som inte riskerade att peta i några gamla konflikthårdar. Hon letade inte särskilt noga.

”Men alla kommer väl hit imorgon som vi sagt va? Jag har köpt den där digitalkameran som Lovis önskat sig.”

Minnas nackhår reste sig vid tanken på Lovis. Mannes och Anjas åttaåring var lite för lik sin mamma för att Minna skulle stå ut med henne. Om stackars Algot hade haft en stökig barndom, kastad mellan olika vuxna som haft fullt upp med

att gräva i sina egna navlar, så hade Lovis levt hela sitt unga liv i ett ständigt strålkastarsken.

”Du vet väl att det inte är lönt att köpa nåt från hennes önskelista?” sa Minna.

Gunilla såg undrande på henne.

”Isprinsessans föräldrar ser till att få den där listan först så de kan köpa allt från den”, förklarade Minna. ”Så här dags har Lovis förmodligen redan fått en sån kamera och hunnit ta sönder den.”

Gunilla suckade.

”Vad betyder det? Att du inte köpt nån julklapp till henne?”

”Jodå. Jag har köpt nåt ingen annan köper.”

”Vadå?”

”En munkavle.”

Minna hajade till när hon hörde ett ljud hon inte hört på länge och som hon i samma ögonblick insåg hur mycket hon saknat. Elvira skrattade – och inte bara det: hon skrattade åt något som hennes mamma sagt. Det var ett litet försynt fniss, knappt hörbart, men det var likväl ett skratt och Minna hann till och med skymta en antydning till tänder. Minna sträckte på sig och skulle just faktiskt säga något vänligt och trevligt och överslätande när det ringde på dörren.

I trapphuset stod en nerregnad Algot och bligade under lugg. Trumpen, sorgsen, ensam i världen. Han såg exakt ut som Manne gjort en gång, innan livet och tunnhårigheten hunnit ifatt honom, och väckte på pricken samma känslor i Minna.

Hon behövde inte ställa några frågor för att förstå varför Algot dykt upp. Hon tog honom i famn, rufsade hans toviga härva av hårkrull och bad honom att komma in och fira jul med sin familj.